

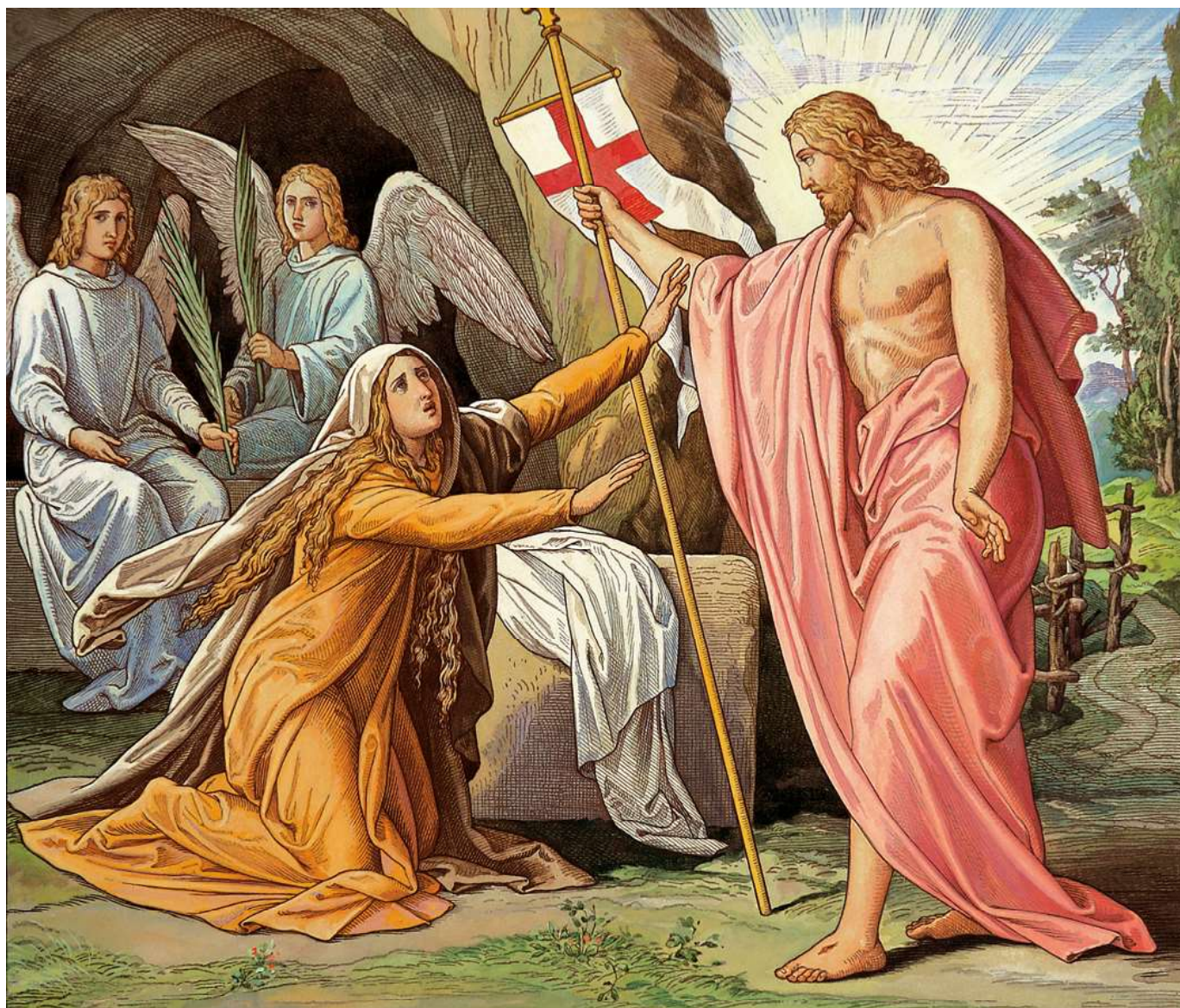
Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Oradea

Oradea, 27 martie

Seria I, Anul XXI, Nr. 9 (293), 2018

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI 2018

*Ridicați ochii voștri
și priviți holdele, că sunt în pârgă, gata pentru seceriș (cf. Io 4, 35)*

Dragi credincioși,

Iată-ne în sfânta și marea Zi a Învierii Domnului, care prin grație divină este și ziua învierii poporului credincios. Este sărbătoare mare pentru tot omul, chiar dacă în „lumea contemporană (...) individualismul tinde să-l vadă pe om ca ființă a cărei realizare depinde numai de forțele sale” (1), ceea ce îl văduvește pe omul prins în această falsă certitudine de adevărată dimensiune a esenței sale: iubirea pentru aproapele. Iubirea creștină. În această privință, Cristos „nu s-a limitat să ne arate calea pentru a-l întâlni pe Dumnezeu, ci a devenit El însuși Cale (cf. In 14,6) ... și ne-a dăruit o „cale nouă și vie pe care ne-a deschis-o prin ... trupul său (Evr 10,20)”. Prin patima, moartea pe cruce și învierea sa, Isus Cristos devine „în același timp Mântuitorul și Mântuirea” noastră (2). Iar „locul în care primim mântuirea adusă de Isus este Biserica, comunitate a celor care (...) pot să primească plinătatea Spiritului lui Cristos (cf. Rom 8,9)” (3).

Știind acestea, ne punem întrebarea: încotro se îndreaptă lumea? Globalizarea în toate, în absolut

toate domeniile, nu este nici pe departe un concept la modă, o idee vehiculată doar teoretic și speculativ. Nu! globalizarea a devenit și este nu numai simbolul vremurilor în care trăim, ci întâi de toate o realitate incontestabilă, o stare de fapt extrem de complicată ale cărei fațete nici nu sunt încă îndeajuns de cunoscute, nici pe orizontală, nici în profunzime. Prima globalizare s-a înfăptuit, totuși, prin Biserică, la îndemnul lui Isus cel Înviat: „iată Eu vă trimit” (Mt 10,16); „mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura” (Mc 16, 15). Este însă cu totul altceva: este vorba de Evanghelia Iubirii! În schimb, ceea ce trăim astăzi tinde să se înscrie sub semnul atrocității: războaie și terorism, grupări mafiotice cu interese inumane, organizații criminale într-o proliferare înspăimântătoare pentru că toate luptă împotriva persoanei umane, împotriva valorilor și împotriva esenței Evangheliei, adică a iubirii. Nimeni, astăzi, nu poate face profeții de felul celor din vechime, vremea profeților canonici a trecut. Trăim într-o lume vastă, dar și devastată în nu puține regiuni ale ei, o lume fără frontiere clasice, dar cu tot felul de frontiere ciudate, a căror rațiune e greu de înțeles, o lume globalizată și, de cele mai multe ori, acest lucru ne provoacă temeri. Biserica nu are însă ca orizont și misiune să se cantoneze asupra temerilor zilelor, ci rostul ei e dat de speranța pe care ne-o dă mormântul golit prin Învierea Domnului, credința înnoită în Învierea Domnului pentru om ca individ și ca omenire.

Adesea, noi, creștinii, ne pierdem și rătăcim îndelung în întrebări strâmbe și ne semnificative, oarecum la fel ca ucenicii lui Isus la fântâna lui Iacob, preocupați excesiv de viața cotidiană...: „se mirau că vorbea cu o femeie”; „Învățătorule, mănâncă”; „nu cumva i-a adus cineva să mănânce?”; „poate a primit ceva de mâncare” (cf. Io 4, 27-33). Isus însă le spune: „Ridicați ochii voștri și priviți holdele, că sunt în pârgă, gata pentru seceriș” (cf. Io 4, 35). Câtă frumusețe a adevărului aflăm în acest îndemn pe care trebuie să ni-l actualizăm oră de oră, zi de zi!

Iubiți credincioși,

Ridicați ochii voștri și priviți: priviți ce se întâmplă în jurul vostru și în lume, priviți spre noile orizonturi, priviți departe, dar nu uitați nici privirea

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

pentru cei din imediata apropiere aflați în nevoie și necaz, priviți spre Domnul! Priviți holdele și câmpiile vieții pentru a avea o adevărată perspectivă și viziune asupra existenței și asupra lumii în care ne e dat să trăim. Cristos a Înviat! Credința în Înviere este viziunea și perspectiva creștinului care privește cu speranță în câmpul vieții sale și a celorlalți.

Ridicați ochii voștri! Viziunea creștină are la bază Cuvântul Domnului, Evanghelia și rugăciunea (4). Doar cel care ascultă Cuvântul vede departe. Doar cel care ascultă Cuvântul lui Dumnezeu și care-l iubește vede roadele și darurile și valurile vieții într-o lumină nouă, complet diferită de cea indusă de timpul prezent ce produce otrăvurile despre care aminteam, doar omul eliberat de orice temeri și cu speranța totală în Cristos Cel înviat.

Dragii mei,

Dacă lumea din secolul nostru și-a pierdut într-o măsură îngrijorătoare calea, Biserica, în schimb, știe exact care este drumul pe care trebuie să meargă și să mergem împreună. Ea are – și noi înșine suntem chemați să avem – un drum sigur de urmat: calea crucii care duce la Înviere!

Biserica nu se bazează pe forțele acestei lumi, ci se încrede în Cuvântul Domnului: „cine va răbda până la sfârșit acela se va mântui” (Mt. 24, 13). A merge pe urmele pașilor lui Isus înseamnă a face voia Domnului: „mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit (Mt 28,19). Iată de ce trebuie să privim holdele, iată de ce trebuie să ridicăm ochii: pentru a merge și a vesti Vestea cea bună. Iar noi știm, cu toții, că Biserica noastră este puternică pentru că se încrede în Domnul și în sfinții ei martiri.

Da, Biserica, urmând cuvântul lui Cristos Înviat, merge spre lume, merge în lume, merge să predice Evanghelia, să aibă grijă de cei săraci și de bolnavi, să fie aproape de fiecare persoană. În această lume în care suntem apăsați și tulburați de atâtea temeri, trebuie să fim înțelepți și să dăm dovadă de curaj. Să ascultăm tot îndemnul Domnului, care ne spune cum să fim: „înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii” (Mt 10,16); „să îndrăznim pentru a birui lumea” (cf. Io 16, 33). Cristos ne vorbește aici de înțelepciunea și curajul evanghelic al apostolilor și al martirilor, al misionarilor care au plecat în toată lumea pentru a predica Vestea cea bună.

Dragi credincioși,

„Ridicați ochii voștri ...” acum la Înviere și înțelegeți că Domnul ne cheamă și ne trimite pe fiecare, conform sfintei Sale voințe. „Priviți holdele ...”, priviți la martirii Bisericii noastre, la dragii noștri Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu care au fost aleși pentru a-și da viața pe altarul Bisericii pentru Adevăr și dreptate exact la 30 de ani de la Marea Unire, în 1948.

„Cuvintele Domnului se plinesc și aici, la Alba Iulia, întru plinirea dreptății dumnezeiești: ... Acesta-

i ceasul dreptății lui Dumnezeu și al răsplătirii lui pentru suferințele veacurilor purtate de un neam, cu credința în Dumnezeu și cu nădejdea în dreptatea Lui”, declara solemn, la Alba Iulia, în 1918, Cardinalul Iuliu Hossu. Bucuria trăită la Alba Iulia în 1918 de Biserica Greco-Catolică prin credincioșii săi devine suferință și martiriu în 1948. Au urmat 40 de ani „biblici” în robia comunismului pentru ca anul 1989 să ne aducă iarăși libertatea, după o cale a crucii prin vitregiile istoriei.

„Ridicați ochii voștri și priviți ...”: astăzi suntem la aniversarea Centenarului Unirii, iar

noi, ca Biserică, la fel ca și atunci, ne înțelegem rostul și chemarea în acest ceas solemn și suntem încrezători și plini de speranță întru Cristos Domnul. Mergând, învățați, îndrăzniți și fiți înțelepți: țara, poporul au nevoie de păstori sfințiți și de creștini dăruți.

„Având ca temei credința, susținuți de speranță și zidiți în iubire” (5), după exemplul Mântuitorului, vă îndemn să ridicați ochii voștri și să-L priviți pe Cristos cel Înviat din morți!

Domnul este țaria noastră! Domnul este înțelepciunea noastră! Domnul este dreptatea noastră!

Cu Domnul și noi am Înviat! Prin Domnul vom birui! În Domnul cel Viu trăim viața fără de moarte!

Vă doresc tuturor un Praznic luminos și binecuvântat!

Cristos a Înviat!

+ Virgil BERCEA
Episcop

(1) Cf. Placuit Deo: PD 2, Scrisoarea Congregației pentru Doctrina Credinței 1. III. 2018 ; (2) Cf. PD 11; (3) Cf. PD 12; (4) Cf. PD 15; (5) Cf. PD 15

Români beatificați

Biserica Catolică din România are, până acum, 5 români beatificați și unul în așteptare. Veronica Antal va fi a șasea fericită, după ce papa Francisc i-a recunoscut meritele care o recomandă ridicării la cinstea altarelor. Toți aparțin ritului latin.

Biserica Greco-Catolică așteaptă decizia Vaticanului asupra celor 7 episcopi martiri sub regimul comunist. Procesul lor de beatificare a fost anevoios, întrucât sunt mulți ca număr, iar documentele despre ei au fost impresionante, atât ca volum, cât și conținut. În momentul de față, volumele POSITIO super martyrio așteaptă să fie pe deplin traduse și trimise la studiu la cei 9 teologi consultori.

„Procesul este pe drum normal, deși sunt persoane care se întreabă de ce acum. În 2009, s-a încheiat procesul eparhial pentru recunoașterea martirilor. În 2011, Congregația pentru Cauzele Sfinților a emis decretul de recunoaștere a validității juridice a procesului efectuat, adică a validat ce s-a făcut în România. În tot acest timp, au fost audiați martori. La cauza greco-catolică aducem experiența de la Fericitul Ghika și Fericitul Durcovici. De exemplu, la Mons. Ghika, din momentul în care s-a dat decretul de validitate până ce s-a prezentat volumul Positio au trecut 4 ani jumate. Acum, în faza romană a procesului, se ține cont de tot ce s-a adunat și trebuie să se redacteze șapte biografii între 10-20 de pagini, dar foarte documentate, fiecare afirmație trebuie să aibă bază documentată foarte serios. Sunt trei capitole ale martiriului și trebuie demonstrate. Se lucrează mai greu pentru că au apărut valuri de arhive noi” - spunea, în 2014, Emanuel Cosmovici, colaborator al postulatului greco-catolice pentru episcopii martiri,

Episcopilor greco-catolici martiri li se alătură și Leon Manu, călugăr bazilitan, egumenul greco-catolic al mănăstirii greco-catolice Nicula, mort pentru credința catolică în temnița din Gherla. Însă procesul lui de beatificare se află în faza inițială la nivel eparhial, momentan postulatura lucrând la finalizarea biografiei Servului lui Dumnezeu precum și la adunarea tuturor

scrierilor și publicațiilor realizate de către el.

Pe rol se află și procesul Răfălei Găluț, fecioara stigmatizată de la Bocsig, de a cărei caz s-a ocupat, în faza eparhială, însuși PS Alexandru Mesian, Episcopul Eparhiei Greco-Catolice de Lugoj. Viața ei este împodobită de miracole.

Cauza ei a intrat în atenția Vaticanului la sfârșitul lui 2015. Atunci s-a primit Ordinul „Nulla Ost” pentru începerea procesului de beatificare. Demersurile au început însă de mai devreme, însuși ierarhul locului ocupându-se personal de alcătuirea dosarului înaintat Congregației pentru Cauzele Sfinților. Cercetarea eparhială s-a încheiat anul trecut, în luna iulie. Procesul a intrat de atunci în faza romană.

PS Alexandru Mesian a spus, la Radio Maria, cine este această greco-catolică cu faimă de sfințenie, la al cărei mormânt vin, din 1939, numeroși credincioși pentru a se ruga, cerându-i mijlocirea.

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Crucifixul este pentru rugăciune, nu o decorațiune

18.03.2018

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Evanghelia de astăzi (Ioan 12,20-33) relatează un episod petrecut în ultimele zile ale vieții lui Isus. Scena se desfășoară la Ierusalim, unde El se află pentru sărbătoarea Paștelui ebraic. Pentru această celebrare rituală au venit și unii greci; este vorba despre oameni animați de sentimente religioase, atrași de credința poporului ebraic și care, auzind vorbindu-se despre acest mare profet, se apropie de Filip, unul dintre cei doisprezece apostoli, și îi spun: „Vrem să-l vedem pe Isus” (v. 21). Ioan scoate în evidență această frază, centrată pe verbul a vedea, care în vocabularul evanghelistului înseamnă a merge dincolo de aparențe pentru a percepe misterul unei persoane. Verbul pe care-l folosește Ioan, „a vedea”, înseamnă a ajunge până la inimă, a ajunge cu vederea, cu înțelegerea, până la interiorul persoanei, înlăuntrul persoanei.

Reacția lui Isus este surprinzătoare. El nu răspunde cu un „da” sau cu un „nu”, ci spune: „A venit ceasul ca Fiul omului să fie glorificat” (v. 23). Aceste cuvinte, care par la prima vedere că ignoră cererea grecilor, în realitate dau adevăratul răspuns, deoarece cine vrea să-l cunoască pe Isus trebuie să privească înăuntrul crucii, unde se revelează gloria Sa. A privi înlăuntrul crucii. Evanghelia de astăzi ne invită să ne îndreptăm privirea spre crucifix, care nu este un obiect ornamental sau un accesoriu de îmbrăcăminte – uneori abuzat! – ci este un semn religios de contemplat și de înțeles. În imaginea lui Isus răstignit se dezvăluie misterul morții Fiului ca act suprem de iubire, izvor de viață și de mântuire pentru omenirea din toate timpurile. În rănile Sale am fost vindecați.

Pot să mă gândesc: „Cum privesc eu crucifixul? Ca pe o operă de artă, pentru a vedea dacă este frumos sau nu este frumos? Sau privesc înăuntru, în rănile lui Isus, până la Inima Sa? Privesc misterul lui Dumnezeu nimicit până la moarte, ca un sclav, ca un criminal?” Nu uitați de aceasta: a privi crucifixul, pentru a-l privi înăuntru. Există această frumoasă devoțiune de a ne ruga un Tatăl nostru pentru fiecare dintre cele cinci răni: când ne rugăm acel Tatăl nostru, să încercăm să intrăm prin rănile lui Isus înăuntru, înăuntru, chiar la Inima Sa. Și acolo vom învăța marea înțelepciune a misterului lui Cristos, marea înțelepciune a crucii.

Pentru a explica semnificația morții și învierii Sale, Isus se folosește de o imagine și spune: „Dacă bobul de grâu care cade în pământ nu moare, rămâne singur; însă dacă moare, aduce rod mult” (v. 24). Vrea să ne facă să înțelegem că momentul Său extrem, adică crucea, moartea și învierea, este un act de rodnicie – rănile Sale ne-au vindecat – o rodnicie care va da rod pentru mulți. Așa se aseamănă pe sine însuși cu bobul de grâu care putrezind în pământ generează viață nouă. Cu

Întruparea, Isus a venit pe pământ; dar acest lucru nu este suficient: El trebuie și să moară, pentru a-i răscumpăra pe oameni din sclavia păcatului și a le dăruia o nouă viață reconciliată în iubire. Am spus „pentru a-i răscumpăra pe oameni”: dar, pentru a mă răscumpăra pe mine, pe tine, pe noi toți, pe fiecare dintre noi, El a plătit acel preț. Acesta este misterul lui Cristos. Merge spre rănile Sale, intră, contemplă; îl vezi pe Isus, dar dinăuntru.

Acest dinamism al bobului de grâu, împlinit în Isus, trebuie să se realizeze și în noi, discipolii Săi: suntem chemați să ne însușim această lege pascală a pierderii vieții pentru a o primi nouă și veșnică. Și ce înseamnă a pierde viața? Ce înseamnă a fi bobul de grâu? Înseamnă a ne gândi mai puțin la noi înșine, la interesele personale, și a ști „să vedem” și să mergem în întâmpinarea nevoilor aproapelui nostru, în special ale celor din urmă. A face cu bucurie fapte de caritate față de cei care suferă în trup și în spirit este modul cel mai autentic de a trăi Evanghelia, este fundamentul necesar pentru ca toate comunitățile noastre să crească în fraternitate și în primire reciprocă. Vreau să-l văd pe Isus, dar să-l văd dinăuntru. Intră în rănile Sale și contemplă acea iubire a inimii Sale față de tine, față de mine, față de toți.

Fecioara Maria, care a ținut mereu îndreptată privirea inimii spre Fiul său, de la ieslea din Betleem până la crucea de pe Calvar, să ne ajute să-l întâlnim și să-l cunoaștem așa cum vrea El, pentru ca să putem trăi iluminați de El și să aducem în lume roade de dreptate și de pace.

După *Angelus*, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori,

Adresez un salut cordial vouă, tuturor celor prezenți aici, credincioși din Roma și din atâtea părți ale lumii. Salut pelerinii din Slovacia și pe cei din Madrid; grupurile parohiale care provin din Sant’Agnello, Pescara, Chieti și Cheremule; tinerii din Dieceza de Brescia și pe cei din decanatul Romana-Vittoria, din Milano. Salut Uniunea Folclorică Italiană, grupul de familii din Rubiera și candidații la Mir din Novi di Modena.

Ieri am fost în vizită la Pietrelcina și la San Giovanni Rotondo. Salut cu afecțiune și mulțumesc comunităților din Diecezele de Benevento și de Manfredonia, Episcopii – Mons. Accrocca și Mons. Castoro –, consacrații, credincioșii, autoritățile; mulțumesc pentru primirea calduroasă și îi port în inimă pe toți, dar în special pe bolnavii din Casa Alinarea Suferinței, pe bătrâni și pe tineri. Mulțumesc celor care au pregătit această vizită pe care într-adevăr nu o voi uita. Padre Pio să-i binecuvânteze pe toți. Urez tuturor o duminică frumoasă. Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună și la revedere!

Calea Sfintei Cruci în Parohia „Tuturor Sfinților”

În a doua vineri a Postului Mare, la inițiativa Preasfinției sale Virgil și grație tinerilor care s-au implicat, am avut parte de o seară în care am fost uniți în rugăciune la Parohia „Duminica tuturor sfinților” (Don Orione). Calea Crucii, Liturghia și Binecuvântarea Euharistică au adus laolaltă preoți și credincioși din diferite grupuri ecleziastice și parohii.

Don Orione spunea: „Tinerii sunt comoara cea mai de preț a familiei și a societății, după modul în care sunt educați și mediul în care cresc, ei pot fi soarele sau furtuna zilei de mâine.”

Așadar, protagoniștii principali din punctul de vedere al organizării au fost cei mai tineri care au colaborat pentru ca rugăciunea să fie cu adevărat izvor de binecuvântări și de haruri.

Astfel de momente de rugăciune cu tinerii se vor organiza în fiecare vineri din post, respectiv săptămâna

viitoare, pe data de 9 martie 2018, de la ora 18, va fi la parohia „Sfânta Treime” din cartierul Nufărul.

Carla Emilia MAXIM

Calea Sfintei Cruci în Parohia Chioag

În prima duminică a Postului Mare, 25 februarie 2018, învredniciți de bunul Dumnezeu, am petrecut o frumoasă seară de rugăciune, săvârșind Calea Sfintei Cruci în Parohia Chioag, împreună cu preoții și credincioșii din parohie și din Protopopiatul Marghita.

Această primă seară de rugăciune a reușit să ne introducă în atmosfera de post atât prin profunzimea însemnărilor cât și prin cuvântul de învățătură oferit de părintele Cioară Șimon Adrian, care ne-a vorbit despre importanța postului și a rugăciunii în viața oamenilor.

„În post contează foarte mult să vă iertați unul pe altul. Poți să mori de foame, nu are niciun rost postul tău până nu te împaci cu celălalt. Unii nu-și vorbesc cu anii, dar postesc fiecare post. Vai de postul lor!”

Doresc ca aceste cuvinte ale unui bătrân călugăr să fie pentru fiecare dintre noi precum o candelă aprinsă care să ne călăuzească întregul post ca să ne putem bucura împreună de Învierea Mântuitorului nostru Isus

Cristos cu sufletele mai curate, mai bune și mai împăcate cu Dumnezeu și cu aproapele nostru.

Pr. Alin PAPIȚ

Calea Crucii în Parohia Crestur

Duminică, 4.03.2018, ora 17, preoții din Protopopiatul Marghita și credincioșii din Parohia Crestur au refăcut drumul parcurs de Isus pe Golgota, „Calea Crucii”, cu cele 14 stațiuni, de la Judecată și Condamnarea la moarte, trecând prin cele trei Căderi sub greutatea Crucii și prin Pironire, Moartea pe cruce și Însmormântare.

După încheierea rugăciunilor, Părintele Dat Gheorghe a prezentat un cuvânt de învățătură, în care a vorbit despre această emoționantă devoțiune, care este „Calea Crucii”, în același timp, amintindu-ne că avem datoria de a ne ajuta unii pe alții să ne purtăm Crucea.

Seara de rugăciune s-a încheiat cu o priceasă specifică Postului Mare, cântată de Părintele Vasile Toddean. Mulțumim Bunului Dumnezeu pentru iubirea Sa față de noi și, cu inima plină de recunoștință, ne-am

retras la casele noastre. Sărbătoarea Învierii Domnului nostru Isus Cristos să ne aducă bucurie și lumină în suflete și în casele noastre!

Pr. Șimon Adrian CIOARĂ

Exercițiile spirituale ale Reuniunii Mariane

„Prin <Exercițiile spirituale> și prin mesajul transmis de ele, Sf. Ignățiu de Loyola și Acela care vorbea prin gura sa rămân mereu prezenți în viața noastră...”. Christian Tămaș

„Reuniunea Mariană Eparhială” a avut, în acest an, în zilele de 16-17 martie „Exercițiile spirituale”, cerute și recomandate de Biserica noastră în timpul Postului Mare, pentru pregătirea, în viața de comunitate și în cea personală, a drumului către Marea Sărbătoare a Învierii Domnului.

Cu binecuvântarea P.S.S. Virgil Bercea și cu ajutorul preoților îndrumători: Pr. Traian Dobrată, părintele spiritual al Reuniunii Mariane din Eparhie, a Pr. Antoniu Chifor, Vicarul responsabil cu preoții, a Pr. Zima Zorel și a Pr. Anton-Cristian Biru, „Exercițiile spirituale” au pus în fața comunității și a fiecărui membru o cale unică: urmarea virtuților Sfintei Fecioare Maria, creativitatea marianistă putând da modalități diferite de acte și de trăire.

În Postul Mare, „Exercițiile spirituale” nu pot fi înlocuite cu nimic, prin ele participanții parcurg patru etape care fac să crească credința: meditațiile, partea centrală a „Exercițiilor”, rugăciunea, examinarea conștiinței (spovada) și stabilirea unor hotărâri de îndreptare - este ceea ce și-a dorit Reuniunea Mariană.

Prin bunăvoința Părintelui rector și Anton Cioba și a Pr. Eduard Roman, „Exercițiile spirituale” s-au desfășurat la „Seminarul Teologic Greco-Catolic” din Oradea.

Tema-cadru a „Exercițiilor spirituale” a fost „Mărește suflete al meu pe Domnul, și s-a bucurat spiritul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu. Căci a căutat spre smerenia servei sale, pentru că iată de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 46-55). Această temă generală a cuprins trei meditații, în fiecare părintele conferențiar subliniind, în câteva cuvinte-cheie, reperele trăirilor și faptelor noastre mariane în fața așteptatei Sărbători, dar și în viața de zi cu zi.

În cuvântul său „Mărește suflete al meu pe Domnul...”, Pr. Anton Chifor găsea, în viața Mariei, esențiale pentru noi: ASCULTAREA, HOTĂRĂREA și ACȚIUNEA. Ascultarea, disponibilitatea față de voința lui Dumnezeu, hotărârea, strâns legată de speranță și de încrederea nelimitată în Dumnezeu, și acțiunea, adică fapta ce se concretizează în apostolatul din viața Bisericii și în tot ce suntem.

Tot la fel intitulată, „Mărește suflete al meu pe Domnul...”, meditația foarte documentată a Pr. Anton-Cristian Biru s-a oprit la etimologia anumitor cuvinte și la sensurile și nuanțele sinonimelor. Astfel, cu semnificațiile știute, s-a oprit asupra cuvântului „rob” - persoană supusă cuiva, dependentă de voința stăpânului. La Maria, „roaba Domnului”, supunerea totală este însă față de Dumnezeu, prin decizie liberă. Smerenia, „semnul caracteristic al lui Isus și fundamental al creștinului”, este și o trăsătură proprie Mariei. Toate acestea, de

asemenea, ascultarea de Dumnezeu și credința trec dincolo de timp și cu efort și voință se cer readuse în viața marianistelor și mai departe, în lumea contemporană.

Pr. Zima Zorel a explicat proveniența numelui Maria, tot mai sigură din ebraicul Miryam, cu sensul de „Doamnă”, deși există și presupusa origine egipteană, cu înțelesul de „cea iubită”. Interesantă este explicația Sf. Ieronim, care găsește originea numelui în latinescul „stilla maris” - picătură de mare -, expresie devenită „stella maris”.

Servă a lui Dumnezeu, dependentă de Atotputernicia Sa, devotată și fidelă Lui, Maria, Doamna noastră, se remarcă prin umilință, demnitate și curaj, deopotrivă. Servindu-l pe Dumnezeu, este exemplul al Reuniunilor Mariane în misionarismul din lumea noastră de azi.

Părintele spiritual Traian Dobrată a intervenit după fiecare cuvânt subliniind imperativele Reuniunilor Mariane, bazat pe cunoașterea imediată a vieții mariane din Eparhie.

Marianistele și marianiștii din Eparhia noastră, prezenți la „Exercițiile spirituale”, au trăit zile de har. S-au simțit uniți prin iubirea față de Sfânta Fecioară și prin rugăciune, și solidari în dorința de a face lucrul cel bun în viața lor, dăruind, în numele Sfintei Fecioare de la Lourdes, la 160 de ani de la prima apariție, iubire și atenție celor în suferință și presărând cu mici jertfe „Calea Crucii lui Cristos”.

Acel „Fiat” marianiștii îl vor spune de-acum zi de zi, oră de oră, chiar trecând prin încercări, cu speranța mereu vie în suflete.

„Exercițiile spirituale” ale Reuniunii Mariane din acest an au reunit sufletele marianiste într-un singur cânt al bucuriei: „Magnificat anima mea Dominus!”

Cu blândul Isus, să ne binecuvânteze Fecioara de Sus!

Otilia BĂLAȘ

Ioan DĂRĂBĂNEANU

PASTILA CREDINȚEI (XVII) CABINET MARIANIST

Cu ocazia Întâlnirii Naționale a Reuniunii Marianae, desfășurată la Blaj, septembrie 2017, am propus un proiect intitulat "Cabinet Marianist", propunere reiterată și cu ocazia "Întâlnirii responsabililor cu pastorația din Eparhia Oradea", care a avut loc la data de 14 noiembrie 2017, la Oradea.

Inițiem, de la nivelul Protopopiatului Beiuș Colecția "Cabinet Marianist" din motive sentimentale și în același timp de nivel cognitiv. Din motive sentimentale deoarece, cei care activăm în cadrul asociațiilor de pastorație a adulților, în cazul acesta Reuniunea Mariană, trăim uneori sentimentul insuficienței, sau a unei slabe eficiențe față de așteptările propuse. Se pare - este o părere personală - că, într-o anumită perioadă, principala preocupare a coordonatorilor asociațiilor a fost elaborarea unor concepte, enumerarea posibilităților în programe bine întocmite, teoretizări docte, cu ocazia colocviilor, în detrimentul cunoașterii unor metodologii concrete, a unor modele de activități. Minimalizarea acestora a condus la o abordare arbitrară a multor activități propuse și desfășurate.

Conținutul "Cabinetului Marianist" se sprijină pe un fundament de cunoștințe teoretice asupra cărora, considerăm, nu trebuie o insistare detaliată.

"Cabinetului Marianist" va urmări câteva deziderate:

1. Informații care să ajute, mai ales, la identificarea unor probleme de natură religioasă, ce vor conduce la înțelegerea și trăirea Cuvântului lui Dumnezeu;
2. Oferta unor soluții concrete, sau direcții de acțiune pentru găsirea și selectarea unor soluții;
3. Strădania pentru dezvoltarea capacității de individualizare, în raport cu situațiile particulare existente;
4. Unele modele prezentate nu vor fi din categoria celor obișnuite, regăsite și repetate în practicile actuale, împrumutate întocmai din diferite modele consacrate;
5. Probabil și din acest motiv unele modele prezentate, nu vor fi comode, de tipul "rețetelor", având în schimb dezideratul "surprinderii", cerut și de Sanctitatea Sa Papa Francisc;
6. Un alt deziderat ce poate fi realizat în modelele prezentate este cel al inter-activității, punându-se accent pe aplicare învățaturii creștine în viața de toate zilele;
7. Acțiunile propuse în "Cabinetului Marianist" se vor subscrie ca ajutor în pastorația preoților, contribuind împreună la instituirea și consolidarea stării de sănătate creștină a credincioșilor.

În continuarea acestei "precuvântări", vom oferi, ca primă strădanie, câteva exemple (titluri) de activități catehetice, desfășurate în Parohia Beiuș la Biserica "Sfinții Trei Ierarhi".

Pe parcursul colecției "Cabinet Marianist" vom prezenta, desfășurătorul unor activități ori diferite proiecte pentru viitor. La cele care s-au desfășurat vom încerca să evidențiem punctele slabe și punctele tari, precum și probleme de logistică.

Spre exemplificare prezentăm, acum, activitatea de cateheză desfășurată la Reuniunea Mariană din Protopopiatul Beiuș.

1. Lista selectivă a tematicilor dezbătute în cadrul catehezelor generale lunare:

- * Biografia lui Isus (Curriculum Vitae Multipass);
- * Aptitudinile și competențele lui Isus;
- * Experiențe, Funcții, Responsabilități (Isus predicatorul, Isus învățătorul, Isus vindecătorul și făcătorul de minuni);
- * Identitatea și regalitatea lui Isus;
- * Precum Isus iubește copiii;
- * Urmările și urmarea învățaturii lui Isus Cristos;
- * Despre îngeri;
- * Rugile și rugăciunile Mariei.

2. Exemplificare unor puncte slabe:

* Prezența aleatorie a marianistilor, de multe ori în număr destul de redus. Motivarea cea mai frecventă: "criza bugetului de timp".

Măsuri reparatorii: popularizarea din timp a tematicilor (uneori de la om la om); modificarea orarului activităților (catehezele lunare se desfășoară la Beiuș în prima duminică din lună, în biserică, înainte de Sfânta Liturghie);

* Sa constatat, de multe ori, o prezență pasivă a participanților; o oarecare "plictiseală" cauzată de prejudecata exprimată prin: "știm aceste lucruri, care mereu sunt repetate cu ocazia Sfințelor Liturghii".

Măsuri reparatorii: modificarea strategiilor de desfășurare: se are în vedere ceea ce Papa Francisc numea momentul surprinderii; înlocuirea metodei "cerere și ofertă", de cele mai multe ori neeficientă cu "oferta pentru viitoarele cereri"; folosirea unor modalități participative în realizarea activităților. Acestea vor fi oferite în cadrul colecției cu ocazia prezentării detaliate a unor modele de activități.

3. Exemplificare unor puncte tari:

- * Cateheza desfășurată înainte de Sfânta Liturghie permite prezența la activitate și a unor credincioși nemarianiști, deschizându-le astfel ușile spre asociație;
- * Catehetul oferă participanților înainte de activitate un desfășurător al tematicii. Prin aceasta induce o deschidere a "apetitului" pentru cunoaștere, stărnește "curio-

(continuare în pag. 9)

Exerciții spirituale pentru tinerii din Protopopiatele Șimleu Silvaniei și Zalău

Sfârșitul de săptămână 9-11 martie a.c. a fost pentru tinerii din Protopopiatele Șimleu Silvaniei și Zalău o ocazie de reculegere în cadrul exercițiilor spirituale anuale pentru tineri.

Acestea s-au desfășurat în localitatea Haieu, meditațiile fiind susținute de părintele Cristian Tiba. Buna desfășurare a activităților a fost coordonată de preoții responsabili cu tinerii din cele două protopopiate, pr. Ioan Șanta și Alexandru Fiț alături de surorile din Congregația Preasfintei Inimi a lui Isus din Zalău.

Tinerii au demonstrat că se bucură și apreciază valoarea unor astfel de activități, pe care le consideră importante pentru vârsta și preocupările lor. Tema principală a meditațiilor s-a concentrat asupra Sfintei Liturghii; tinerii au avut posibilitatea să se exprime în cadrul activității în grupuri mici, să pună întrebări, să exprime opinii și reflecții personale.

Programul a inclus meditații, rugăciuni, activitate în grup, dar și anumite activități relaxante și atractive.

La Adorația Euharistică de sâmbătă seara a parti-

cipat și Preasfinția Sa Dr. Virgil Bercea, care le-a adresat un mesaj de încurajare tinerilor pentru a face fapte bune și a participa cât mai des la Sfânta Liturghie și la toate activitățile propuse de biserică.

Părintele predicator a dat în permanență lămuriri la întrebările adresate, oferind exemple de bună-practică.

Tinerii au arătat încă o dată că sunt mai frumoși atunci când fac loc lui Dumnezeu în viața lor și că aceasta îi ajută în rezolvarea tuturor problemelor și dificultăților pe care le au de depășit.

Florica BODEA

(urmare din pag. 8)

zitatea creștină”, invitație spre căutare în paginile Bibliei a cuvântului lui Dumnezeu, și nu în ultimul rând, formarea capacităților și deprinderilor de participare;

* Prin aceste, să le numim, ”fișe de dialog” se instituie treptat un fel de ”corespondență marianistă”, între cei care realizează cateheza și participanți. Pe parcursul activităților de acest gen se pot forma microgrupuri, centrate pe anumite teme;

* Renunțarea, pe cât posibil la expunere în favoarea interactivității;

* Îndemnul permanent, prin felurite mijloace, spre raportarea faptelor, comportamentelor proprii la ”teoria” pusă în discuție.

Colecția ”Cabinet Marianist” va cuprinde prezentarea și detalierea metodologică a acțiunilor Marianiste din toate domeniile cuprinse în Statutul Asociației ”Reuniunea Mariană”.

Vom asigura astfel un canal de comunicare, periodic între asociațiile din parohii, protopopiate la nivel de eparhie sau Arhiepiscopie, dacă colecția se va extinde și la aceste niveluri.

Asociațiile care doresc să participe la realizarea acestei colecții, vor trimite prezentarea diferitelor activități conform următorului model:

1. Denumirea acțiunii; 2. Desfășurătorul acțiunii; 3. Punctele tari și slabe observate.

* În situația în care sunt asociații R.M. care nu trimit modele de activități, dar doresc să primească modele, de la alte asociații vor apela la acestea;

* Modelele diferitelor activități vor fi pe suport electronic ori pe hârtie, în funcție de posibilități, comunicarea și difuzarea fiind divergentă de la centrul de realizare și coordonare a colecției spre doritori și convergentă de la aceștia spre centru;

* În această etapă de organizare a Colecției ”Cabinet Marianist” avem o singură adresă, cea a inițiatorilor: protopopiatulbeiusbru@gmail.com.

În măsura în care această colecție, va fi acceptată și împărtășită și la niveluri superioare, adresele acestora vor fi comunicate ulterior.

În revista ”Vestitorul” vom prezenta modele de cateheză susținute de Reuniunea Mariană din Protopopiatul Beiuș.

Alin CREȚU

Cum să ajungem la excelență în ceea ce facem?

Zilele noastre sunt numărate. Toți cei care citim aceste rânduri (și nu numai), mai avem de trăit între una și poate treizeci de mii. Avem posibilitatea să facem astfel încât fiecare dintre ele să conteze. Dacă nu acum, atunci când?!

„Este bine și așa” duce la acceptarea în propria viață respectiv muncă a mediocrității, ajungând astfel să și trăim.

Ce este de făcut? Să nu acceptăm în jurul nostru acțiuni și comportamente care se înscriu în acest mod de gândire. Cu toții avem de învățat. Va stârni acest comportament al nostru conflicte? Depinde de noi! Dacă mai întâi ne uităm la propria persoană și scăpăm de această meteahnă, iar după aceea îi ajutăm pe cei din jur să facă la fel, explicând și de ce, avem o șansă de reușită! Nu credeți că ar fi extraordinar ca într-o zi să putem spune cu toții în România „Nu merge și așa! Merge doar dacă e excelent!”?

Sunt unele întrebări pe care fiecare ni le punem cel puțin o dată în viață, indiferent de educația pe care o avem, de profesie, religie, apartenența politică sau naționalitate. Ce anume face diferența dintre succes și eșec? Care este deosebirea dintre excelență și mediocritate? Cum se poate ca unii să aibă rezultate de excepție, iar alții să se chinuie la limita mediocrității? Este vorba de: noroc, oportunități, relații, muncă sau dedicație?

Cum anume putem ajunge la rezultatele dorite? Având în noi toate resursele necesare, ne rămâne să găsim persoanele care au realizat deja ceea ce și noi vrem, nu să studiem oamenii care nu au ajuns la rezultate din diferite motive.

Fiecare dintre noi suntem o verigă importantă, fundamentală, în devenirea lumii; fără noi, nu se poate. Ca să înveți ceva, în viață ca și în oricare alt domeniu, ai nevoie de un mentor, de un îndrumător. Chiar și o carte poate juca acest rol. Funcția pe care o avem nu contează. Întotdeauna primim ceea ce merităm. Este important să nu facem lucrurile numai pentru bani – sau nu în primul rând pentru bani. Scopul nostru este să fim, în fiecare zi, buni. Mai buni. Tot mai buni. Doar cei mediocri mor la nivelul lor maxim, spune Jean Giraudoux. Toți ceilalți urca, fără oprire. Avansează în fiecare zi! Repetiția nu numai că este mama învățaturii, dar ea poate ajuta la asimilarea noilor idei sub forma unor convingeri. Este o tactică eficientă, deoarece avem nevoie mai multă să ni se reamintească, decât să fim învățați. Succesul în viață este ușor de obținut. Oricine poate reuși dacă va face cu consecvență anumite lucruri. Aceste mici alegeri și comportamente se cumulează și dau rezultate în timp. Este un proces care amintește de cultivarea pământului. Se plantează semințele. Se udă plantele, solul este fertilizat. Chiar dacă la început pare să nu se întâmple nimic, răbdarea, așteptarea și încrederea este ulterior răsplătită.

Oriunde mergeți și orice faceți, luați cu dumne-

voastră bunătatea, hărnicia, jovialitatea și dorința de a-i ajuta pe ceilalți. Vă ve-ți minuna de rapiditatea cu care vă vor remarca oamenii. Orice profesie avem, nu ne poate împiedica să lăsăm fiecărei persoane cu care venim în contact o impresie memorabilă. Nimic nu ne oprește să spunem: „Sunt fericit că pot face oamenii veseli în fiecare zi. Asta este realizarea mea cea mai mare.”

Putem învăța cum să fim memorabili, cum să ne facem remarcați și apreciați chiar dacă nu avem un rol important acolo unde lucrăm, cum să devenim Omul pe care toată lumea îl iubește și cum să ajungem cel în preajma căruia toți vor să stea.

Se poate trezi în noi dorința și voința de a ne ajuta semenii, făcând aceleași lucruri în fiecare zi, cu bucurie și pasiune. Ne putem transforma în persoana care știe cum să găsească soluții la cele mai dificile provocări, care își face atât de bine profesia, încât după el nu mai are nimeni absolut nimic de corectat.

Suntem OAMENI remarcabili și nu e nevoie să avem funcții pentru ca să putem influența în bine viețile altora. Gândiți-vă cum ar fi dacă toată lumea ar proceda la fel, dacă prin ceea ce sunteți, i-ați inspira și pe alții să devină atenți nu doar la locurile lor de muncă, ci și în propriile vieți, cum ar fi să descoperiți liderul din propria persoană. Un om deosebit se distinge prin: educație, caracter, ținută și comportament.

Ne putem desfășura activitatea ghidați de trei valori esențiale, baza a codului nostru etic: excelența, responsabilitatea și respectul. **Excelența** înseamnă că ne străduim să ne dăm în permanență silința pentru a deveni mai buni și să învățăm unii de la ceilalți. **Responsabilitatea** reprezintă menținerea unui standard înalt printr-un comportament responsabil față de alții, asumându-ne responsabilitatea pentru propriile acțiuni prin împărtășirea cunoștințelor și a informațiilor cu restul. **Respectul** ne determină să acționăm deschis și transparent, să avem deschidere către părerile, ideile și sugestiile altora. Prin respectul pe care îl acordăm desfășurării activității noastre urmărim să oferim cele mai bune soluții.

Este important să realizăm cea mai înaltă calitate, eficiență și prestația în activitățile și produsele din viața noastră profesională, să acumulăm cunoștințe și să ne menținem competența de specialitate, care poate fi realizată prin: studiu individual, luând parte la seminarii, conferințe sau cursuri și fiind implicați în organizații profesionale. Așa ne vom onora angajamentele, înțelegerile, și responsabilitățile rezultate, aceasta fiind o problemă de integritate și cinste.

„Excelența înseamnă să faci un lucru obișnuit într-un fel neobișnuit.” (Booker T. Washington).

„Excelența nu este o abilitate, ci o atitudine.” (Ralph Marston)

(continuare în pag. 11)

(urmare din pag. 10)

Într-o țară în care unii se ghidează după sloganul „merge și așa”, alții nu acceptă compromisurile, vor excelența, au obiceiul autoanalizei și a criticii de sine, motiv pentru care lucrează pentru cele mai de succes companii. Tocmai de aceea, merită premiați.

„Excelența este rezultatul gradual al strădaniei permanente de a face mai bine.” (Pat Riley).

Excelența ne-a adus foarte multe lucruri extraordinare, printre care: tableta, i-phone, i-pad, smartphone, dispozitive extrem de răspândite astăzi, care în urmă cu două decenii erau prezente doar în paginile literaturii science-fiction sau, în cel mai bun caz, pe masa de lucru a proiectanților din departamentele militare sau din programele cosmice ale țărilor dezvoltate.

Oamenii pot face lucruri extraordinare dacă sunt dispuși să realizeze un efort susținut, mai multă vreme. Geniile, investesc de aproximativ 5 ori mai mult timp și efort, pentru a-și împlini visul, în comparație cu cei care își propun doar să atingă un nivel de competență respectat. Suntem ceea ce facem în mod repetat. Excelența, prin urmare, este o acțiune, nu o obișnuință.

Crearea unui obicei presupune perseverență și voință. Faceți-o pentru dumneavoastră! Nu pentru că își doresc ceilalți asta. Alegeți să vă schimbați pentru că dumneavoastră v-ați săturat, pentru că dumneavoastră nu vă convine, pentru că dumneavoastră nu vă mai place. Răutățile celorlalți nu sunt de luat în considerare aici.

Modelarea comportamentului este un proces natural, comun oamenilor, foarte complex, care ne determină să atingem excelența, să dobândim abilități noi, să le punem în practică, un proces care dă putere.

Ce este excelența? Este CEVA pe care CINEVA îl face la superlativ: un sportiv, cel mai bine pregătit din clasă, cel mai popular, cel care gătește cel mai bine, cel care se concentrează cel mai bine etc.

Inconștient, imitam și ne integrăm comportamente bune și mai puțin bune. Este important să găsim ceea ce face diferența, pentru a fi la doar un pas de însușirea acesteia. La copil, poate fi o abilitate a unei persoane pe care el o admira. Contează să fie curios și să-i observe toate aspectele. O poate face oriunde: acasă, la școală sau chiar privind desenele animate.

Sunt diferite modalități prin care oamenii au atins excelența, urmând exemplele de mai jos:

1. Amintește-ți că orice problemă are o soluție. Doar că poate nu o vezi. Încă.

2. Propune-ți să știi mai multe despre ceea ce faci mai bine decât a știut oricine altcineva care a făcut același lucru ca și tine, din istoria omenirii.

3. Dedică-te obiceiului de a învăța zilnic ceva nou despre domeniul în care lucrezi. Succesul aparține celor care învață continuu. Pentru ca pe măsură ce știi mai multe, poți realiza mai multe.

4. O problemă este o problemă doar dacă alegi să o vezi ca pe o problemă.

5. Încetează să te mai victimizezi. Singur ți-ai creat viața profesională și personală. Nimeni altcineva nu este responsabil. Pentru a-ți fi mai bine, fă alegeri mai bune. Și ia noi decizii.

6. Înțelege că atunci când îți vei stabili standarde scăzute, îți trădezi potențialul. Și dreptul pe care l-ai dobândit din naștere.

7. Nu ești norocos. Tu îți crezi norocul.

8. Zâmbește. Și amintește-i cât mai des asta fetei (figurii) tale.

9. Cumpăra un televizor mai mic și fă-ți o bibliotecă mai mare.

10. Nu cere respect. Câștigă-l.

Codul bunelor maniere este o altă modalitate de a codifica excelența, o acumulare de comportament și rafinament. A fi un gentleman, este cu siguranță o artă pe care, mulți dintre bărbații moderni de azi nu o dețin și se pare că nici nu sunt interesați în a o asimila. A cunoaște regulile de etichetă pentru un domn poate părea destul de dificil dar, este în continuare semnul unei educații alese și dovada unui mare caracter.

Cu siguranță, a cunoaște regulile de etichetă, va impresiona o femeie și îi va capta admirația. De cele mai multe ori, șarmul unui bărbat stă într-un comportament respectuos combinat cu simțul umorului, siguranță de sine, condimentat cu vaste cunoștințe din diferite domenii.

Voi da câteva exemple.

1. Bărbații vor ocupa locul dinspre stradă pentru a-și proteja partenera. Acest gest semnifică protecția pe care i-o oferă indiferent ce se poate întâmpla.

2. Un bărbat deschide ușa unei doamne.

3. Un domn oferă locul cel mai bun la o masă unei femei și o ajută cu scaunul. O doamnă vă ocupa locul care îi permite să vadă întreaga încăpere sau cea mai frumoasă priveliște. Atunci când partenera se așează, un domn va trage ușor scaunul, iar în timp ce ea se așează îl împinge înapoi către masă.

4. Un gentleman nu merge niciodată înaintea unei femei pe stradă. Este nepoliticos ca atunci când cei doi merg pe stradă, un bărbat să meargă singur înaintea ei.

5. Un gentleman oferă scaunul unei femei. Dacă într-o încăpere nu mai este alt scaun, un domn, din politețe, îl va lăsa la dispoziția doamnei.

6. Un gentleman ajută la căratul bagajelor.

7. Când plouă, un gentleman ține umbrela.

8. Un gentleman păstrează un secret ce i-a fost încredințat.

9. Un gentleman este punctual. Nu va da vina pe trafic pentru a-și motiva întârzierea, ci este un bun organizator al timpului său. Un gentleman se ține de cuvânt întotdeauna pentru a ajunge la ora stabilită, fără să determine o femeie să îl aștepte.

Fiecare dintre noi își construiește viața pe care urmează să o trăiască. Când îți forțezi limitele, acestea se vor extinde.

LIVIU GÂRBEA – 70

Exuberantul și neobositul medic fizeșano-zălăuan, Liviu Gârbea, a împlinit recent 70 de ani. Imun și ironic la adresa trecerii nepăsătoare a timpului, inenarabilul meu consătean a folosit această ocazie pentru a exersa încă un moment de prietenie și implicare afectivă, adunându-i în jurul său pe toți cei dragi și apropiați. Prilej cu care verva și umorul său au fost la înălțime, la concurență cu prestația admirabilă de cântăreț. (Dacă nu urma profesia de medic, putea trăi boierește pe seama calităților sale vocale, cu care putea face o strălucită carieră). Socratic și persuasiv, practicînd o maieutică de multe ori incomodă, acaparată iremediabil de amintirile trecutului, din care își hrănește sufletul ca dintr-un izvor nesecat, Liviu Gârbea a demonstrat că poate duce spiritul tineresc și generozitatea implicării dincolo de orice vîrstă, indiferent de vicisitudinile vremurilor. Căci indiferența nu intră în fișa atitudinii sale umane. Cu o curiozitate mereu trează, deschisă spre toate domeniile spiritului, îmbinînd pioșenia religioasă cu revolta împotriva unor tare umane, Liviu Gârbea rămîne

un nostalgic intratabil, o personalitate atipică. Rar mi-a fost dat să cunosc pe cineva mai atașat de locurile natale, de oamenii din jurul său, de împlinirile care i-au marcat destinul. Patosul cu care povestește și trăiește fiecare clipă radiază entuziasm în jurul său, fiind un stimulent și pentru ceilalți. În vecinătatea unui asemenea om pur și simplu te îmbolnăvești de viață. Nu-mi rămîne decît să-i urez, la cei 70 de ani de tinerețe, să o țină, mult și bine, tot așa...

Ioan F. POP

Conferințele Unirii

A doua întâlnire din cadrul Proiectului Conferințele Unirii a avut loc luni, 22 martie 2018, la Muzeul Cetății și Orașului Oradea, unde gazda evenimentului a fost doamna Angela Lupșea, care a transmis și un cuvânt de salut alături de Preasfințitul Părinte Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea.

Evenimentul se înscrie în seria restituirilor documentare ale istoriei contemporane a României, cu privire la o personalitate națională, Ștefan Cicio Pop, și două locale, avocații Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș din Beiuș, care au luptat pentru Unirea românilor din Transilvania și Ungaria cu România.

Domnul profesor universitar dr. Corneliu Pădurean, de la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, a conferențiat despre marea personalitate a lui Ștefan Cicio Pop, care s-a născut în satul Șigău de lângă Dej, județul Cluj, la 1 aprilie 1865, într-o familie greco-catolică. Rămas orfan de mic copil, a fost adoptat și crescut de către un unchi al său, Vasile Pop din Gherla. Școlile primare le-a făcut la Dej, liceul la Dej și Sibiu. A urmat cursurile universitare la Budapesta și Viena. După ce a obținut diploma de avocat, în anul 1891, s-a stabilit la Arad. Conferința domnului profesor a avut titlul „Ștefan Cicio Pop părinte al patriei”.

Domnișoara dr. Diana Iancu, muzeograf în cadrul Muzeului Cetății Oradea, a avut ca și titlu al expunerii „Martirii Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș în slujba neamului românesc”.

Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș sunt pilde vii de naționalism. Au animat – cu o exemplară putere de muncă – viața politică, culturală, socială și economică sud-bihoreană. Ioan Ciordaș a acționat conform crezu-

lui său național, exprimat în formularea: „Viața mea este a poporului meu”.

Nicolae Bolcaș a fost călăuzit de principiul: “Dacă întregirea neamului ne va cere jertfe vom ști cum să le dăm”.

Militanți consecvenți pentru apărarea ființei naționale Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș i-au reprezentat pe românii beiușeni la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918, unde s-a adoptat Rezoluția de Unire cu Țara.

Viața le-a fost curmată în fatidica noapte de 3 spre 4 aprilie 1919. Nu au apucat să vadă împlinit idealul care i-a animat o viață întreagă, și pentru materializarea căruia au acționat cu dârzenie, încredere și dinamism.

„... Din jertfa lor s-a plămădit eliberarea noastră ... Moartea lor n-a fost numai o moarte personală, ci una de substituire ... Glorie vouă scumpi martiri și binecuvântată fie amintirea voastră”.

Eugen IVUȚ - Biroul de presă

Românii - urmașii romanității imperiale, poporul limbii dorului - Centenarul Unirii, Milano 2018

Un eveniment unic, demn de centenarul pe care îl sărbătorim, astfel se poate descrie seara dedicată celebrării a 100 de ani de la Unirea cea Mare. Profesorul Cesare Alzati și Rectorul Magnific Ioan Aurel Pop, cu multă pasiune, claritate și cu interesante dovezi istorice au prezentat unui public mai mult decât numeros două perioade istorice determinante pentru identitatea neamului nostru.

Unul din părinții reformei liturgice din Biserica Ambroziană, specialist în istoria ecumenică și prieten de seamă al României, profesorul Cesare Alzati, a vorbit despre romanitatea noastră ca unul care cunoaște în detaliu aspectele inedite ale Imperiului Roman și ale „romaniei” care nu doar că la început făcea parte cu drepturi depline din acesta, ci, mai apoi, chiar după retragerea aureliană, a continuat cu mândrie și clară conștiință de sine să se identifice cu aceasta până la ajunge România de astăzi.

Profesorul Alzati ne-a emoționat pe toți, români și italieni, deopotrivă, spunându-ne cu puterea de convingere specifică unui istoric și cu privirea sa plină de dragoste pentru romanitate că românii nu sunt la Milano sau în Italia străini sau oaspeți ci sunt cu adevărat de-ai casei, cetățeni ai unei moșteniri al Oecumene-lui Roman, al păcii, prosperității și înțelegerii dintre cei ce împreună alcătuiesc nu doar o Europă ci și o lume unită. A nu înțelege drepturile și responsabilitățile moștenirii romane comune înseamnă a pierde comoara pe care o avem, români și italieni, deopotrivă.

Rectorul Universității din Cluj, domnul profesor doctor Ioan Aurel Pop, după o bogată prezentare a întregii perioade moderne în care s-a realizat unitatea și autodeterminarea națională a statului român, începând cu 1848 până la simbolică dată de 1 decembrie 1918, ne-a reamintit că istoria și viața unui popor izvorăsc din dragostea oamenilor săi; noi românii trăind cu dor, cu doine și hore oriunde am fi, ne regăsim patria mereu, acel unic acasă care este Limba noastră românească.

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul responsabil cu pastorală românilor din diaspora europeană, le-a mulțumit din inima celor doi profesori universitari și a transmis tuturor binecuvântarea Arhiepiscopului Major, Lucian Mureșan. Prezența arhierului român a făcut ca seara să primească și o încununare spirituală, devenind, prin cultură și dialog între popoare, o perfectă priveghere pentru slujirea de duminică în bazilica Sfântului Ambrozio cu toate parohiile greco-catolice române din Italia.

Părintele Robert Popa, gazda și organizatorul acestui centenar românesc la Milano, ne-a făcut să înțelegem cât de vie este comunitatea sa și cât de importantă este pentru ea integrarea, păstrarea identității,

buna conviețuire cu celelalte etnii și realități din unica Biserica Ambroziană, deschisă bogăției riturilor și valorilor internaționale.

Alături de el, părintele Alberto Vitali, responsabilul pastoralăi grupurilor etnice din Milano, ne-a explicat cât de importantă este pentru dieceză diversitatea și unitatea, având în vedere că tocmai în aceste zile se desfășoară un sinod propriu dedicat „Bisericii Neamurilor”, adică unei împreună viețuiri între toți credincioșii Episcopiei Catolice de Milano, cu conștiința bogăției ei proprii și a importanței unității.

Au mai luat cuvântul și autoritățile române din teritoriu, excelențele lor, domnii ambasadori Liviu Petru Zăpîrțan și George Gabriel Bologan (prin mesajul transmis), și domnul consul Adrian Georgescu. Domnul profesor Zăpîrțan ne-a vorbit, pe urmele lui Hegel, despre Spiritul Poporului, iar excelența sa consulul de Milano, alături de mesajul ambasadorului, ne-a prezentat și cât este de important pentru consulat acest centenar și cum personalități precum vrednicul de pomenire, Cardinal Martir Iuliu Hossu, sunt puncte de reper pentru toate generațiile.

Punctând diferitele momente ale serii, epigramistul Viorel Boldiș a reușit să facă auzit strigătul multor români care dincolo de momentele de bucurie și speranță trăiesc greul muncii și dorul de casă. Glasul său a întregit această celebrare a „romanității”, aducând alături de sensibilitatea sinceră și puternică a profesorilor Alzati și Pop, alături de demnitatea și forță spirituală a Episcopului Virgil Bercea, un strop de Românie uitată, România care se zbate pentru a duce mai departe prin sacrificiu prezentul nostru.

Încheind împreună, într-un glas, cântând imnul nostru național, Deșteaptă-te Române, i-am mulțumit lui Dumnezeu pentru darul unității cu Roma apostolică și cu Roma rădăcinilor noastre naționale românești.

Ipod. Ionuț BLIDAR

Două tinere din România la reuniunea pre-sinodală din Vatican

În această toamnă în Vatican va avea loc Sinodul Episcopilor cu tema „Tinerii, credința și discernământul vocațional”. În pregătirea lui, la Roma începe în curând o reuniune pre-sinodală (19-24 martie), cu participarea a peste 300 de tineri, în principal delegați ai Conferințelor Episcopale și ai Sinoadelor Bisericilor Catolice Răsăritene. România va fi reprezentată de două tinere: Celina-Eugenia Dumitru, din partea Conferinței Episcopilor Catolici din România, și de Ana-Maria Oros, din partea Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Celina-Eugenia Dumitru vine din Dieceza de Iași, din parohia „Sf. Tereza a Pruncului Isus” din Iași, și se prezintă astfel:

Numele meu este Celina Dumitru și m-am născut într-o zi cunoscută sub denumirea de „Joia verde”. Mai târziu am descoperit semnificația acestei sărbători, fapt ce a contribuit semnificativ în alegerile făcute. Am crescut alături de copiii și tinerii de la parohia „Sfânta Tereza a Pruncului Isus” din Iași, unde am aprofundat educația creștină și implicarea în Acțiunea Catolică. În același timp, am studiat arta baletului clasic la Liceul de coregrafie „Octav Băncilă” din Iași. Întreaga adolescență m-am putut bucura de toate posibilitățile de formare pe care le descopeream în jur, susținută foarte mult de familie. Tot în acea perioadă, am devenit tot mai dornică să mă implic mai mult în activitățile Bisericii.

Contactul cu activitățile și implicarea în viața unei asociații care vine în sprijinul Bisericii și faptul că mereu mi-a plăcut să studiez m-au ajutat să aleg să urmez cursurile Facultății de Filosofie din Iași, unde am reușit să cunosc mai bine aspecte de comunicare și organizare. Totuși, arta, exprimarea în forme artistice și educația au fost criteriile care au contribuit la dorința mea de a mă întoarce la ceea ce am studiat în

liceu, baletul. După terminarea studiilor în domeniul Artelor spectacolului, am început să predau la Colegiul de Artă, unde am învățat grația și disciplina. Acum încerc să mă implic în educarea copiilor și adolescenților la o viață a frumosului și a bunei gândiri. Totul devine simplu atunci când imaginea noastră despre lume și societate este luminată de exemplul lui Cristos.

Ana-Maria Oros vine din Eparhia Greco-Catolică de Oradea, din parohia „Sfânta Treime” din Șimleul Silvaniei, și se prezintă astfel:

M-am născut într-o familie creștină greco-catolică practicantă. Nu am înțeles foarte bine istoria Bisericii mele și aveam tot felul de nedumeriri legate de confesiunea mea; de exemplu, nu am înțeles motivele pentru care eu nu am fost botezată efectiv în biserică, nu am înțeles de ce noi celebrăm Liturghiile în casa de cultură a orașului, acolo unde se organizau tot felul de evenimente, creștine sau mai puțin creștine (mă refer la faptul că Biserica Greco-Catolică a fost interzisă și, chiar după anul 1990, lăcașurile de cult și ceea ce aparține Bisericii nu au fost retrocedate). În consecință, am fost destul de confuză până când l-am întâlnit cu adevărat pe Dumnezeu.

Această întâlnire a mea cu El a venit în urma unui răspuns afirmativ pe care l-am dat unei invitații de a merge într-un pelerinaj cu (și pentru) tineri la Sighețu Marmăției, organizat în cinstea martirilor Bisericii Catolice, un drum de 165 km de mers pe jos. A fost o reală provocare! Din acel pelerinaj m-am întors cu o dorință profundă de a mă implica și de a fi de ajutor parohiei din care fac parte. În anii următori am fost voluntar și m-am implicat la organizarea și animarea acestui pelerinaj. Am fost și sunt voluntar Radio Maria, un adevărat dar pentru Biserică, însă și pentru mine.

(continuare în pag. 15)

Zi de reculegere spirituală pentru preoții din Protopopiatul de Ier

Joi, 15 martie 2018, în săptămâna a IV-a a Postului Mare, în parohia Valea lui Mihai, preoții din protopopiatul Ierului au participat la exercițiile spirituale în vederea pregătirii pentru Praznicul Învierii Domnului.

Ziua a început cu celebrarea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, urmată de meditația pregătită de părintele Mihai Valentin Tegzeș, responsabil cu pastorația adulților și familiilor din cadrul Episcopiei de Oradea.

La baza meditației a stat textul din Epistola către Filipeni 2, 1-11. Esența vieții creștine este împărțirea chipului lui Cristos în ființele noastre. Un Cristos care a asumat natura umană golindu-se pe sine și luând firea sclavului. Viața creștinului, a preotului, un alt Cristos, nu poate să fie diferită de cea a Învățătorului. De aceea, preoții și comunitățile creștine, care sunt semnul vizibil al lui Cristos prezent în istorie, dau mărturie despre Isus printr-o viață de slujire a fraților. Urmând exemplul Mântuitorului, creștinul este chemat să arate că adevărata mărime constă în a-ți oferi viața lui Dumnezeu punând în centru relația cu aproapele.

Meditația a fost urmată de un moment de împărțire, unde cei prezenți au avut posibilitatea de a-și expune propriile păreri în legătură cu viața de slujire. Întâlnirea s-a încheiat cu o agapă frățească.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru acest timp de har petrecut împreună!

Pr. Mirel DEMIAN

Întâlnire organizatorică la Loreto

„Va' e ripara la mia casa.” („Du-te și repară casa mea”) - este motto-ul pe care se bazează cea de-a X-a ediție a campusului ecumenic care se organizează în fiecare an la Loreto, în Italia.

În perioada 14-16 martie un grup de persoane din comunitatea noastră a participat la una dintre întâlnirile organizatorice, care de data aceasta a avut loc la Centrul Giovanni Paolo II, în Loreto. Anul acesta campusul va fi în perioada 15-22 iulie.

Detaliul care face diferența dintre anii precedenți și acest an este faptul că acum programul campusului propriu-zis se va încheia vinerea, în 20 iulie, urmând ca în zilele de sâmbătă și duminică, 21-22 iulie, să se evidențieze frumusețea, importanța și continuitatea acestui campus care de zece ani reunește tineri de diferite confesiuni, din diferite țări, precum: Italia, România, Bulgaria, Ungaria, etc.

Îndemnul cu care ne-am întors acasă de la Loreto este „să ne încredințăm Fecioarei Maria și să ne

(urmare din pag. 14)

Aici am învățat foarte multe lucruri care m-au ajutat în toate activitățile mele, mai cu seamă acelea în care eram nevoită să vorbesc.

Am fost animator în Oratoriul „Copiii Mariei” din parohia mea, participând la catehezele propuse de preoți. De asemenea, am fost și sunt animator la Liturghiile tinerilor din parohia mea. Am fost animator și organizator în majoritatea activităților propuse pentru tinerii parohiei și ai protopopiatului din care fac parte. Am participat la multe întâlniri eparhiale, organizând împreună cu preoții și tinerii din parohie o întâlnire

rugăm Ei” pentru a mijlocii pentru noi și pentru toate activitățile pe care ni le-am propus să le facem.

Mădălina COSTEA

eparhială în orașul nostru. Am participat la câteva întâlniri naționale, dar și mondiale organizate în cadrul Bisericii Catolice, la unele dintre cele naționale fiind animator. În timpul facultății, am făcut parte dintr-un grup de tineri din cadrul unei parohii franciscane, alături de care am participat la diferite întâlniri, Liturghii, adorații și alte rugăciuni.

(material pus la dispoziție de Oficiul Național pentru Pastorația Tineretului al Conferinței Episcopale Române)
www.catholica.ro

Discursul ambasadorului României în Italia, George Bologan, cu prilejul Conferinței privind „Centenarul Marii Uniri a României” de la Milano

Distinse domnule rector Ion Aurel Pop de la Universitatea Babeș Bolyai din Cluj-Napoca, Prea-sfinția Voastră Virgil Bercea, domnule ambasador pe lângă Sfântul Scaun, stimat prof. Cesare Alzati,

Sunt onorat de a putea interveni cu acest mesaj datorită amabilității Consulului general la Milano, domnul Adrian Georgescu, căruia îi mulțumesc împreună cu părintele Robert Popa pentru susținerea acestei inițiative.

Evenimentele din aceste zile, organizate la Milano de Biserica Greco-Catolică, cu participarea P.S. Virgil Bercea, se înscriu în tradiția și rolul pe care Biserica Greco-Catolică Română le-a avut în istoria poporului român, în insuflarea și promovarea conștiinței naționale și în afirmarea valorilor spiritualității românești.

Sărbătorim un moment istoric care cuprinde întreaga existență a poporului român. Istoria oferă în mod normal condițiile necesare pentru a face apel la memorie, noi suntem însă pe punctul de a scruta orizonturile istoriei noastre ca o proiecție în viitor. Un viitor afirmat și asumat cu mândrie, pentru că istoria ne permite, dar și cu responsabilitate, în spiritul idealurilor unei Europe unite, solidare și puternice, deoarece noile realități impun acest lucru. Europa, în complexitatea sa istorică și culturală, este atât de bogată încât poate privi viitorul ca un scop față de care ne angajăm cu toții, convinși fiind că suntem cu toți fiii aceleiași civilizații. În același timp, Europa, marcată de războaie și conflicte, este atât de slăbită încât devine obligatorie cultivarea păcii și a unității, în speranța că aceste lucruri nu se vor mai întâmpla niciodată. Acum este evident că, în special în vremuri dificile, trebuie să încercăm să consolidăm securitatea pentru a redobândi încrederea pierdută.

Dacă sfârșitul primului război mondial a făcut posibilă unirea Transilvaniei și a celorlalte regiuni istorice cu România, nu trebuie să uităm că acel proces a fost posibil și în contextul evoluției politice a întregului continent, care dura deja de câteva secole. Apariția națiunilor europene era deja o realitate care nu putea fi ignorată. Deși nu sunt un susținător al istoriei contrafactuale, nu putem ignora analizele pe care unii cercetători le-au făcut cu privire la situația politică din Imperiul Austro-Ungar înainte de primul război mondial și care au evidențiat evoluția acelei societăți înspre alte realități socio-politice, în care rolul națiunilor care o alcătuiau devenea din ce în ce mai important. Acest scenariu, desigur, se referă la o evoluție care ar fi fost posibilă chiar și fără izbucnirea primului război mondial.

Încă din 1648, cu Pacea de la Westfalia, Europa a încercat să dezvolte instrumente pentru prevenirea conflictelor. Fundamentul arhitecturii europene de pace bazată pe tratate, pe care timp de secole am încercat să o consolidăm, se poate clătina dacă aceste tratate sunt contestate în mod arbitrar.

Pentru noi, românii, anul Centenarului este un moment de bucurie, dar și de reflecție. Trăirea acestei bucurii în Italia ne permite să consolidăm și mai mult relațiile noastre, pentru că istoria noastră este atât de asemănătoare în evoluția ei, iar Marele Război nu este o excepție. Italia și România priveau către sfârșitul conflagrației animate de aceleași idealuri. Acest lucru a făcut ca relațiile dintre cele două state să se bazeze pe fundamente solide, iar modul în care a fost gestionată diplomația mărturisește acest fapt. În acest sens, aș dori să fac o referire la o telegramă pe care ministrul de externe italian, marchizul di San Giuliano, a trimis-o președintelui Consiliului de Miniștri, Antonio Salandra, în legătură cu înmormântarea regelui Carol I al României: “Părerea mea este că atât timp cât Italia nu este singură, și poate chiar fiind, este oportună trimiterea unei misiuni militare la înmormântarea regelui Carol, condusă de un general de rang înalt.” Această telegramă, trimisă la 11 octombrie 1914, la o zi după moartea regelui român, demonstrează importanța acordată de Italia relațiilor cu România.

Pentru România, Marele Război a fost un pasaj istoric fundamental ale cărui efecte se resimt și astăzi. Statul român a fost printre țările de dimensiuni mici-medii înainte de conflict, și a ieșit în schimb ca o țară de dimensiune medie-mare, atât în comparație cu statele membre ale întregului continent european, cât mai ales în comparație cu alte țări din Europa de Sud-Est. Numerele vorbesc de la sine. România înainte de război (care cuprindea Țara Românească, Moldova și Dobrogea) avea 137,903 km² și o populație de mai puțin de opt milioane de suflete; România Mare, după război, avea o suprafață de 295.049 km², cu o populație de peste șaisprezece milioane. Era a 10-a țară a Europei din punct de vedere teritorial. Trebuie adăugat totuși, că, odată cu încheierea primului război mondial, poporul român a importat pentru a doua oară modelul liberal-democratic occidental, după ce l-a experimentat în timpul secolului al XIX-lea, în versiunea sa este extrem de moderată (caracterizată prin vot censitar). România Mare a fost, prin urmare, nu doar o sumă de teritorii și de locuitori, dar și o idee politică și națională, reprezentarea fizică a idealurilor și aspirațiilor care să devină concrete în viața de zi cu zi a poporului român, inclusiv a minorităților substanțiale care făceau parte din ea.

Înainte de a-mi încheia discursul, aș dori să prezint un fragment din mesajul Președintelui României, Klaus Iohannis, transmis cu ocazia inaugurării Anului Centenarului: “Mesajul pe care România îl transmite lumii în 2018 este acela al Centenarului unei construcții statale care și-a demonstrat pe deplin viabilitatea și care, pe plan extern, și-a probat în momente foarte dificile identitatea, stabilitatea și relevanța internațională. Statul român rezultat prin Marea Unire nu a fost un dar

(continuare în pag. 17)

Pelerinajul românilor uniți din Italia la Sfântul Ambrozie

**Preasfințite Părinte Episcop,
Excelența Voastră Domnule Rector Magnific,
Excelențele Voastre Domnilor Ambasadori,
Excelența Voastră Domnule Consul General,
Preacucernici Părinți,
Dragi frați români,**

Doresc să vă mulțumesc pentru onoarea de a fi invitat să iau cuvântul în prezența domniilor voastre. Încă de la început vă mărturisesc toată bucuria mea – eu, ambrozian (fiu al acestui oraș și al acestei Biserici) – de a prezenta motivele profunde pentru care toți cei prezenți aici, în acest loc, între aceste ziduri antice, trebuie să se simtă acasă, pentru că istoria acestor locuri nu este deloc o istorie străină spațiului românesc.

Știm cu toții că din teritoriile Daciei lui Traian, toți oficialii și armatele imperiale au fost retrase la sud de Dunăre sub împăratul Aurelian (între anii 270 și 275).

Dar cu mult înainte de această dată, în anul 212, împăratul Caracalla a promulgat Constituția Antoniană, cunoscută sub numele de Edictul din Caracalla, prin care cei - liberi - care locuiau în Imperiu, le era atribuită pe deplin cetățenia romană. Din acel moment toți locuitorii Imperiului, indiferent de apartenența lor etnică, lingvistică, tradiția religioasă, toți au fost numiți și se credeau „romani”: o identitate, a lor, inițial instituțională, ajunsă să fie consolidată peste tot Imperiul prin contactul și compararea cu populațiile externe, barbarii, care într-un mod din ce în ce mai consecvent s-au stabilit în ceea ce a fost numit atunci de asemenea, România, aflată în teritoriile Imperiului. Trebuie remarcat faptul că nimeni, nici un popor, nu și-a uitat specificitatea etnică și lingvistică; erau africani, sirieni, celți, dar toți spuneau că sunt „romani”.

Este foarte elocvent ceea ce vedem, la începutul secolului al XVI-lea, în ceea ce fusese odinioară provincia romană a Africii, în care a fost înființat regatul vandalilor. Episcopul locului Fulgenzio di Ruspe, un african din zona Cartaginei, adresându-se regelui vandal Trasamundo (Ad Trasamundum regem libri III, I: De mysterio Mediatoris, II, 2), nu a ezitat să menționeze diversitatea culturală dintre romani și barbari; și puțin mai târziu în același secol, în Galia, Venanzio Fortunato, propunea același binom dialectic vorbind despre România și barbari (Carmina, VI, II). Dar să ne amintim că grecii însăși, de-a lungul secolelor după re-întemeierea Constantinopolului și până la Revoluția din 1821 se numeau „Romei” sau „Romani”. Și totuși Rum Patrikhănesi (adică Patriarhia Română) este definită de turci Patriarhia de Constantinopol.

Atunci când populațiile din nordul și sudul Dună-

rii, înainte și după anul 275, au continuat să se numească „romani”, ei nu au făcut altceva decât să-și exprime sentimentul de apartenență la o tradiție instituțională și la o moștenire a civilizației care la Roma și în Imperiu se legau. Poporul român, pe care noi îl vedem secole mai târziu ieșind din istorie, este rezultatul acestui proces grandios și extraordinar și care aduce reflexia idealităților legate de apartenența încercată și testată la tradiția juridică și instituțională a Imperiului, care nu era un Stat mare, de dimensiuni enorme: Imperiul nu este un stat, ci este o instituție care urmărește să îmbrățișeze totul cu pace, garantând unitatea și armonia prin lege.

Tocmai această înrădăcinare în moștenirea română face ca românii să fie aici acasă. Pentru că aici suntem într-o inimă vie a unei realități antice a imperiului roman. Când această Bazilică Ambroziană a fost construită, Milano era reședința împăraților occidentali, iar toată viața instituționalizată a Imperiului era în acest oraș. De asemenea și viața bisericească. Aproximativ în anul 378 Ambrozie a fost cel care în orașul Illyricum, Sirmium, a fost cel care l-a hirotonit pe episcopul locului Anemio.

La picioarele Columnei lui Traian, badea Cârțan era un dac coborât din coloană.

Dar aici, după Edictul de la Caracalla, un român este un cetățean roman care a venit – ca Pavel în Faptele Apostolilor (25, 11-12) – în centrul realității instituționale de care el este pe deplin parte.

Iar acest centru este alcătuit din reședința împăraților, este la 300 de metri de noi, și care mai păstrează câteva urme din acele timpuri.

Deci, dragi frați români, venind aici, ați venit în casa tuturor, unde toți „romani” sunt acasă.

Dar ca și români în Italia aveți încă un motiv special care vă unește de zona acestei Bazilici. În curtea din partea de nord a Bazilicii există o biserică veche, care datează din secolul al XI-lea (Sfântul Sigismund) cu coloanele din marmură greacă.

În această biserică, în anii ,60, a început – cu părințele arhimandrit Mircea Clineț - asistența religioasă a românilor din Italia (în afara Romei). Și de aici - de fapt - a, fost creată toată rețeaua de parohii și comunități românești care astăzi sunt răspândite în întreg teritoriul italian.

Încă o dată, un loc unde românii, și în special românii din Italia nu pot decât să se simtă acasă. Prin urmare nu vă spun „bine ați venit” ci „bine v-am regăsit”, mulțumindu-vă pentru prezența voastră.

Cesare ALZATI

Traducere: Eugen Ivuț

(urmare din pag. 18)

al istoriei ori rezultatul unui troc între marii ei actori. Idealul Marii Uniri s-a împlinit prin jertfa supremă a peste 800 de mii de români, dar și prin efortul diplomatic remarcabil al generației de atunci. Acest efort trebuie să ne inspire permanent în tot ceea ce facem, pentru

ca obiectivele naționale de politică externă să fie duse cu bine la capăt, iar România să fie mai puternică, mai sigură, mai prosperă și mai respectată”.

<https://roma.mae.ro>

Slujirea lui Dumnezeu, a Patriei și a semenilor pentru binele comun

Nunțiu Apostolic în România și în Republica Moldova, pentru lansarea oficială de timbre cu ocazia Centenarului Marii Uniri București, 20 martie 2018

**Preasfințiile Voastre,
Excelențele Voastre,
Doamnelor și domnilor,**

Simt o mare bucurie să particip la această lansare oficială de timbre cu ocazia Centenarului Marii Uniri. Ca reprezentant al Sfântului Părinte Papa Francisc aş dori să salut cu multă căldură inițiativa Romfilatelia pentru evenimentul de astăzi.

Doi dintre făuritorii de țară pe care îi cinstim astăzi erau români ortodocși – Ionel Brătianu, un prim-ministru muntean, și Miron Cristea, un transilvănean care avea să devină, la șapte ani după Marea Unire, întâiul Patriarh al Bisericii ortodoxe române. Ceilalți doi erau români uniți cu Roma, greco-catolici – Iuliu Maniu și Iuliu Hossu, care avea să fie numit Cardinal „in pectore” de către Papa Paul al șaselea, încă din vremea comunismului.

Vă felicit pentru a fi cuprins între cele patru figuri istorice ale anului o mie nouă sute optsprezece pe episcopul greco-catolic Iuliu Hossu, făuritor principal al Marii Uniri. Figură emblematică a generației sacrificate nu numai pe altarul Domnului, dar și pe cel al patriei, episcopul Hossu este un exemplu de dăruire și reconciliere.

Faptul că cei doi „Iuliu” – Maniu și Hossu – erau greco-catolici, nu era, iată, nicidecum un pericol, ci o răspundere comună pentru destinele țării și ale credincioșilor români. Deci patriotismul veritabil nu este apanajul unei confesiuni, al unui partid și nici măcar al unei majorități, ci este slujirea lui Dumnezeu, a Patriei

și a semenilor în binele comun.

Dintre cei patru reprezentanți ai Unirii, pe care îi comemorăm astăzi, doar Iuliu Maniu și Iuliu Hossu, au suferit iadul temniței comuniste. Devenit simbol al rezistenței contra tăvălugului sovietic, Iuliu Maniu s-a stins la Sighet, ucis ca un făcător de rele. „Sacrificiile noastre” – spunea el înainte de arestare – „vor demonstra lumii că poporul român nu a acceptat de bunăvoie sclavia. Aceasta va fi temeiul renașterii în demnitate a libertății poporului nostru”.

Din dragoste pentru Cristos și pentru țara a cărei întregire o vestise la întâi decembrie o mie nouă sute optsprezece, la Alba Iulia, episcopul greco-catolic Iuliu Hossu a refuzat orice demnitate oferite de comuniști în schimbul trădării credinței sale. „Credința noastră e viața noastră”, a fost răspunsul episcopului Hossu.

Doamnelor și domnilor,

Centenarul este așadar o celebrare a demnității libertății interioare.

Orice popor trăiește prin alegerile personalităților sale care strălucesc prin măsura adevărului și a moralității. Dintre toți oamenii, drumeții și navigatorii cunosc cel mai bine valoarea busolei și importanța locului tare, pe care poți să te sprijini. Mai mult decât semenii lor, cei care experimentează zi de zi drumul și călătoria știu ce se întâmplă atunci când ceața te împresoară. Când totul în jur pare să se prăbușească, rămân

(continuare în pag. 19)

Workshop de autocunoaștere prin tehnici de psihodramă

Cu ocazia Zilei Mondiale a Asistenței Sociale, Asociația Caritas Eparhial Oradea și Sucursala Bihor a Colegiului Național al Asistenților Sociali din România a organizat, joi 22 martie 2018, la Centrul Social Maria Rosa din Oradea, un seminar avizat și creditat cu tema: **RESURSELE ASISTENTULUI SOCIAL - workshop de autocunoaștere prin tehnici de psihodramă.**

Workshop-ul a fost susținut de către Rita Szopos, asistent social principal și asistent de psihodramă care, prin metode și tehnici specifice, a ghidat pe cei 17 asistenți sociali.

Fiind conștienți că munca desfășurată de asistenții sociali este una deosebit de solicitantă, asociația noastră a dorit să marcheze această zi, printr-un eveni-

ment dedicat lor, specialiștilor, care lucrează cu persoanele și familiile vulnerabile.

Ioana OSTAHIE

Colectă specială

Asociația Caritas Eparhial Oradea a ales ca zi specială a carității noastre comunitare duminica „Samariteanului Milostiv”, zi în care s-a organizat o colectă specială. Tasul din data de 13 noiembrie 2018, duminica „Samariteanului Milostiv” a fost predat asociației. Se cuvine să facem o corectură. În numărul trecut al revistei, din motive obiective, nu am trecut **Parohia Cehei Pustă**, cu suma de **75 lei**. Vă mulțumim pentru înțelegere.

Pr. Olimpiu TODOREAN

(urmare din pag. 18)

neschimbate doar punctele cardinale care îți orientează calea. Este salvator, de asemenea, locul tare – stâncă – pe care să poți pune piciorul fără teama că te afunzi.

Acum un secol, la o mie nouă sute optsprezece, Iuliu Maniu și Ionel Brătianu, dar și episcopii Iuliu Hossu și Miron Cristea au fost asemenea călătorilor și navigatorilor care știu destinația, dar și pe ce anume pot să pășească. Alături de regele Ferdinand și de regina Maria, au înțeles România ca un loc stabil, un pământ tare al civilizației occidentale aici, la îngemănarea Occidentului cu Orientul. Pe când la Răsărit se ridica spectrul comunismului – despre care amintea Sfânta Fecioară Maria la Fatima -, cei doi oameni de stat români au făurit instituții moderne, democratice, o economie liberă, au garantat libertatea religiei, libertatea de conștiință și a cuvântului.

„Numai un regim de adevărată democrație ne poate întări țara și înălța neamul”, spunea Iuliu Maniu în fața Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, la întâi Decembrie o mie nouă sute optsprezece. El vedea neamul său românesc, „sentinela trează și conștientă a civilizației”.

Cum să nu amintim atunci cu recunoștință, Centenarul Unirii și scena de la Alba-Iulia, când episcopul greco-catolic Iuliu Hossu s-a îmbrățișat cu confratele episcop ortodox Miron Cristea, zicând mulțimii: „Pe cum ne vedeți azi îmbrățișați frățește, așa să rămână îmbrățișați pe veci toți frații români!”

Cu șaptezeci de ani mai înainte, în mai o mie

nouă sute patruzeci și opt, la Blaj, lângă Catedrală și pe Câmpia Libertății, episcopul greco-catolic Ioan Lemeni și cel ortodox Andrei Șaguna se prezentaseră în fața românilor la braț, ca frați.

Doamnelor și domnilor,

Exemplul episcopului Iuliu Hossu, dar și al celor trei iluștri reprezentanți ai generației de sacrificiu de la Marea Unire, ne spune că oțelul României moderne a fost forjat din jertfa marilor caractere. Astfel a reușit țara dumneavoastră să supraviețuiască celor două regimuri totalitare care au desfigurat omenirea secolului douăzeci.

Avem, astfel, speranța prezentului, bucuria împăcării și, bineînțeles putem privi viitorul. Avem ocazia extraordinară să facem din acest an o celebrare a reînnoirii devotamentului față de regăsirea spirituală a țării, dar și bucuria reconcilierii între confesiunile istorice creștine, între Bisericele ortodoxă și greco-catolică.

Este un moment epocal pentru a redescoperi un nou elan sufletului românesc. Pentru a recunoaște în sfârșit și a face rodnică misiunea pe care sfântul Papă Ioan Paul al doilea în vizita de la București, din o mie nouă sute nouăzeci și nouă, o atribuia României, ca fiind „puntea” dintre cele două lumi ale Europei.

Vă mulțumim!

**Credit foto: romfilatelia.ro
http://episcopiabucuresti.ro**

Inaugurarea centrului rezidențial CASA FRENȚIU

INVITAȚIE

Asociația Caritas Eparhial Oradea are deosebită plăcere de a vă invita la inaugurarea
Centrului Rezidențial Casa Frențiu
care va avea loc în data de **14 aprilie 2018, în Oradea, str. Spartacus nr.35 B,**
(parcul Olosig vis-a-vis de Mănăstirea franciscană) începând cu **ora 12.00.**

Vă așteptăm cu drag!

Pr. Olimpiu Todorean
Președinte

Programul ceremoniei de inaugurare al Centrului Rezidențial Casa Frențiu

- 11.50 - 12.00 – Primirea invitaților;
- 12.00 – 12.35 – Prezentarea centrului rezidențial – Pr. Olimpiu Todorean;
Slujba de sfințire oficiată de PSS Virgil Bercea;
- 12.35 – 12.55 - Discursuri – invitați;
Tăierea panglicii;
- 12.55 – 13.20 – Vizitarea centrului rezidențial;
- 13.20 - Agapă.

